

Notulen Algemene Leden Vergadering GroenLinks Groningen**1 oktober 2020 om 20.00 uur (Locatie: online en deels Biotoop (Kerklaan 30) te****Haren**

NB. In verband met de aangescherpte maatregelen m.b.t. Corona, wordt de ALV grotendeels digitaal gehouden. Een kleine afvaardiging van bestuur, fractie en wethouders is op de locatie aanwezig. De stemmingen over de verschillende besluiten op de agenda worden digitaal met een stemtool gedaan de dag na de vergadering. Na 2 dagen zal de uitslag bekend zijn en uiterlijk woensdag 7 oktober gepubliceerd worden op de website.

Aanwezig: fysiek aanwezig 17 leden in de zaal, ingelogd rondom 38 leden.

1. Opening & vaststellen agenda

De voorzitter, Afke Bodewits opent de vergadering en memoreert dat dit haar laatste vergadering zal zijn, de verkiezing van de nieuwe voorzitter van het bestuur staat op de agenda. De voorzitter geeft een korte toelichting m.b.t. de digitale vergadering i.v.m. corona

De agenda wordt zonder verder wijzigingen vastgesteld

2. Ingekomen stukken & mededelingen

- Er zijn geen ingekomen stukken voor deze vergadering.
- Glimina Chakor (wethouder) heeft zich afgemeld wegens corona-achtige klachten.

3. Notulen ALV 8 juli 2020**3a. Nav notulen: Nagekomen verslag kascontrole commissie 2019**

De notulen van 8 juli zijn aangevuld met een bijlage.

Er zijn geen op- of aanmerkingen m.b.t. de notulen en bijlage van de ALV van 8 juli.

Over de vaststelling van deze notulen zal in de stemtool gestemd worden

4. Terugkoppeling bestuur

Namens het bestuur geeft Justine Jones een korte terugkoppeling

Het is een korte periode sinds de vorige ALV van 8 juli, er zijn een aantal activiteiten geweest:

- een ledenavond in het Stadspark met een mooie opkomst, dit zal vaker georganiseerd worden
- op de derde donderdag van de maand (24 sept) heeft er weer een aflevering in de serie "Het Gesprek" plaatsgevonden, een online gesprek over Burgerparticipatie. Er volgen dit jaar nog twee Gesprekken, 22 okt. Over de Woningmarkt en 26 nov. over Institutioneel Racisme.
- Scholing, dit najaar gaat de 4-delige, digitale scholing "Zin in GroenLinks Groningen" van start. In januari komt er een cursus Politiek Actief.

5. Terugkoppeling Wethouders

De wethouders hebben een schriftelijke verantwoording gemaakt, deze is bij deze notulen gevoegd.

Wethouder Isabelle Diks geeft een mondelinge toelichting op de schriftelijke verantwoording door de wethouders. Ze geeft aan op de volgende thema's

armoede, schulden en jeugdzorg actief bezig te zijn en geeft aan dat er op het laatste thema, ook in relatie met de corona problematiek veel goede zaken gedaan zijn. Een vraag voor de wethouder: heeft zij kennis genomen van het boek van wethouder Verschuren (gemeente Midden Groningen)? De wethouder bevestigt dit en neemt dit zeker mee.

Wethouder Philip Broeksma geeft toelichting bij de onderwerpen Verkeer, Energie transitie en de voormalige gemeente Haren wat zijn aandachtsgebied is. M.b.t. verkeer geeft hij aandacht aan de mobiliteitsvisie.

Op de vraag van Harrie Miedema m.b.t. de noodzaak van het weren van fietsers uit de binnenstad (mooi weer en corona problematiek) om te grote drukte te voorkomen, geeft de wethouder aan dat er goed gemonitord is en de maatregelen zijn vlot weer versoepeld.

6. Verantwoording / terugkoppeling Fractie

Mirjam Wijnja, fractievoorzitter geeft een terugblik op de afgelopen periode. Ze geeft aan dat op de website van GroenLinks veel te vinden is over de actualiteit evenals op social media.

Corona is een lastig gegeven geweest, en nog steeds, tijdens de afgelopen periode om het raadswerk goed door te laten gaan. De fractie en de raad zijn daar wel in geslaagd.

Door raadsleden zijn actuele items aangepakt gedurende deze periode. Grote onderwerpen, zoals referenda, Diftar, versterkingsproces in Ten Boer, Zorg innovatie hebben aandacht gehad. Met een "fractiedag" na de zomer is er een goede en zinvolle start gemaakt van het nieuwe jaar. Met op de agenda voor de komende periode Jeugd, Veiligheid en Zorg, de invloed van de Coronacrisis op het raadswerk en het betrekken van de bewoners bij de begroting is er weer veel te doen.

Martijn van der Glas geeft nog een korte toelichting op het Diftar dossier (huishoudelijk afval). Dit is binnen de coalitie een item wat niet door iedere partij gedragen wordt. Er is gezocht naar een meerderheid buiten de coalitie, dat geeft compromissen. Uiteindelijk kon men niet meer instemmen tijdens de raadsvergadering met het voorstel zoals dat toen was geworden. Nu wordt er eerst opnieuw onderzoek gedaan naar een systeem op basis van kilo's afval (ipv aantal zakken).

Er zijn mooie ontwikkelingen voor Tiny houses op het initiatief en voorstel van 2016. Hier waren heel veel enthousiaste reacties op gekomen, er waren 600 gegadigden voor 25 plekken. De bouw gaat binnenkort van start op Westpark.

7. De opdracht aan de programmacommissie (voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2022)

Justine Jones geeft een korte toelichting bij het voorstel. Dit bestaat uit de opdracht aan de commissie en de samenstelling van de commissie. Daarnaast is er een 2^e groep mensen beschikbaar om als een soort tweede schil op onderwerpen te worden betrokken en samen met de commissie deze opdracht uit te voeren. Over de opdracht en de samenstelling van de commissie zal gestemd worden via de stemtool.

8. Stichting Pand - Voorstel van de penningmeester

Jos Peters (penningmeester) spreekt de dank uit aan Rudy en Drewes die de afgelopen periode veel werk verzet hebben in het Pand. Door corona zijn er weinig activiteiten geweest in het Pand, het is nu vaak te klein om er activiteiten te organiseren. Er is al veel geïnvesteerd in het Pand en in het kader van de renovatie is er het voorstel om de renovatie van "Glas in Lood" ramen met ondersteuning van de subsidie voort te zetten (zie voor details het voorstel van de penningmeester).

Over dit voorstel wordt gestemd via de stemtool.

9. Bestuursverkiezing voorzitter

Annie Postma geeft namens de kandidatencommissie bestuur een korte toelichting op de procedure. Het was lastig in corona tijd, maar er is nu een serieuze kandidaat. De commissie heeft een goed en prettig gesprek gehad en doet een positieve voordracht voor het voorzitterschap van het bestuur van GroenLinks Groningen voor Arjan Helmantel.

Over deze benoeming zal via de stemtool gestemd worden.

Arjan introduceert zichzelf, is een Groninger, heeft gezin met 2 kinderen en is organisatiedeskundige. Hij is nog niet zo bekend in GL, maar heeft in het verleden wel wat dingen op de achtergrond gedaan. Heeft er zin in, wil graag de afdeling goed laten functioneren. GL Groningen is nu één van de grootste afdelingen en Arjan zou Groningen graag wat meer in de picture te laten komen.

Brigitte Meibos neemt namens het bestuur met een korte toespraak afscheid van Afke Bodewits voor het voorzitterschap van de afgelopen 4 jaar. Met groen plantje en applaus en de belofte dat er nog een officieel afscheid komt.

10. Rondvraag.

Nicole ??? heeft nog een vraag voor wethouder Philip Broeksma: gaat er iets gebeuren met fietspaden bij Onnen en Glimmen, deze zijn in een erg slecht conditie.
Antw.: het probleem is gekend en heeft de aandacht.

Een ander lid mist in de opdracht voor de Programma cie. de aandacht voor onderwijs en wetenschap: hoe krijg je mensen weg bij complottheorieën?
antw.: ?????? misschien is het goed je aan te melden bij de commissie.

11. Sluiting.

Om 21.39 uur sluit de vergadering, met dank aan Musetta Blaauw en de andere mensen die dit op zo korte termijn voor elkaar gekregen hebben met het organiseren van een semi-online bijeenkomst.

Hier onderaan toegevoegd vind je de schriftelijke verantwoording van de wethouders, zoals die is aangeleverd voor de ALV van 1 oktober 2020

Verantwoording Isabelle Diks

Algemeen

Nadat ik op 22 april ben geïnstalleerd als wethouder heb ik me met veel enthousiasme op de verschillende portefeuilles gestort. Natuurlijk heb ik me in het begin vooral gericht op het kennismaken met de ambtenaren, raadsleden, mijn collega's in het college en natuurlijk met zoveel mogelijk inwoners, instellingen en betrokkenen die zich maatschappelijk in wijken en dorpen met onderwerpen uit mijn portefeuilles bezig houden. Al moest dit in het begin nog vooral via het scherm vanwege corona; een rare gewaarwording om mensen op zo'n manier te leren kennen. Daarnaast heb ik me tot aan de zomer vooral ingelezen om me meer vertrouwd te maken met en meer verdieping te krijgen in de grote verscheidenheid aan onderwerpen.

Meteen was ik al erg onder de indruk van de vele initiatieven die in Groningen bestaan en die veelal door inwoners zelf zijn gestart. De onderlinge sociale betrokkenheid is groot en dat is een prachtig fundament om als gemeente op te kunnen verder bouwen. Tegelijkertijd zien we dat ook in mijn dagelijkse werk corona ons grote parten speelt met waarschijnlijk economisch verstrekkende gevolgen voor de toekomst.

Armoede

In mei is de zogenoemde Armoedebrief in de gemeenteraad besproken. Deze brief gaf uitvoering aan het in november door de Raad vastgestelde nieuwe armoedebeleid 'Toekomst met Perspectief'. In dit beleid heeft de Raad gekozen om veel meer in te zetten op het terugdringen van intergenerationele armoede en veel minder in te zetten op verlichtende maatregelen. Echter, net na het versturen van deze brief eind februari, begon de corona crisis met een lock down. Het leek mij dat zo een bijzondere omstandigheid waarschijnlijk ook gevolgen zou hebben voor mensen die in armoede leven. Daarom heb ik ervoor gekozen om eerst met de Cliëntenraad, ervaringsdeskundigen en vertegenwoordigers van de WIJ te praten over welke zaken voor hen nu het belangrijkste waren in tijden van corona. Daaruit volgde dat we extra zouden inzetten op het ondersteunen van kinderen in en rond de

zomervakantie en nog enig budget achter de hand zouden houden voor specifieke achterstanden in het najaar.

Uiteraard zijn er sinds de start van corona heel veel extra maatregelen genomen ter ondersteuning van kinderen (educatief en vrije tijd), zoals laptops voor scholieren inclusief internetaansluiting en ondersteuning, er zijn tasjes met (educatieve) spullen uitgereikt aan kinderen in wijken, er was ondersteuning van de Zeecontainer bij de inzameling van spelletjes, we hadden de Zomerspelen via de Centrale Speeltuinvereniging, de Paradigm camping en er komt een 'Droomfestival' rond de herfstvakantie.

Daarnaast is er extra ingezet op eerste levensbehoeften, zoals groente- en fruitpakketten via de Stadspas en een bijdrage aan de Voedselbank samen met lokale restaurants.

Bovendien zijn er extra ondersteunende maatregelen genomen, zoals de inzet van de Voorzieningswijzer (samen met corporaties), hebben we bijgedragen aan een meer integrale benadering van ZZP-ers en werkende armen, en gaven we laptops aan kwetsbare groepen. De gemeente is dus heel druk in deze tijd van corona. Gezegd moet ook worden, dat zich heel veel ondernemers - ook in corona tijd (!) - hebben ingezet voor mensen in armoede. Dank daarvoor. Wat mij betreft is het uitgangspunt, dat het onvoorstelbaar is, dat een op de zes kinderen in Groningen in armoede opgroeit en ik zal er alles aan doen om hierin positieve verandering te brengen.

Inkomen

Duidelijk is dat de corona crisis er ook toe heeft geleid dat grote groepen mensen plotsklaps met heel veel minder of zonder inkomen kwamen te zitten. De TOZO regeling kon worden aangevraagd door zelfstandigen, wier werk door de corona maatregelen nagenoeg of helemaal stil kwam te liggen. Duizenden mensen hebben tot dusver van deze regeling gebruik gemaakt.

Als je bedenkt dat er gemiddeld ongeveer 9.500 uitkeringsgerechtigden in Groningen zijn en er ongeveer 4.500 mensen gebruik maken of hebben gemaakt van de TOZO regeling, dan is goed voor te stellen dat onze mensen hier intern enorm druk mee zijn geweest. Daarom ben ik er trots op dat zelfs in deze ongewone omstandigheden de werkzaamheden nog steeds ruim binnen de kwaliteits- en tijdsnormen liggen. Een bijzondere prestatie!

Jeugd en Jeugdhulp

Sinds 2015 zijn de gemeenten door de decentralisatie wettelijk verantwoordelijk voor een juiste organisatie en inkoop van de Jeugdhulp. Om dit goed te kunnen doen, is een regionale organisatie in het leven geroepen, de RIGG, die de aanbesteding van de Inkoop Jeugdhulp organiseert.

Aanvankelijk was bedacht dat er een tweede tranche van de aanbesteding zou gaan lopen met uitvoering voor het jaar 2021, maar deze is - door allerlei omstandigheden m.n. vanwege de complexiteit - een jaar uitgesteld.

De inrichting van de nieuwe Inkoop Jeugd is een ingewikkeld proces met vele partners, maar ik heb er vertrouwen in dat we dit tot een goed en gedragen eind kunnen brengen.

Schulden

Een heel belangrijk onderdeel van mijn portefeuille betreft schulden. Deze zijn vaak het eerste begin van een spiraal naar beneden. Mensen in schulden hebben aantoonbaar minder zogenoemd 'doen-vermogen'. Dit belemmert hen om een goed overzicht te krijgen over hun eigen situatie, waardoor 1) hun problemen verergeren en 2) ze vaak in een steeds onoverzichtelijker situatie belanden. Hun perspectief vernauwt en er ontstaat veel stress en onzekerheid, wat op termijn kan leiden tot ongewenst gedrag als huiselijk geweld. Een zeer vroege signalering van schulden is daarom van het grootste belang.

Niet alleen de gemeente, de WIJ en de GKB zijn actief om schulden zoveel mogelijk te beperken of mensen met problematische schulden te ondersteunen. Woningcorporaties hebben samen met de gemeente de zogeheten Voorzieningswijzer ingericht. Een website, waarmee mensen sneller inzicht krijgen in hun financiën krijgen en daarmee een beter overzicht hebben van regelingen en toeslagen waar ze recht op hebben, maar waar ze misschien niet van wisten. Zo hebben mensen in armoede soms minder inkomen dan waar ze recht op hebben.

Daarnaast is er bv. in De Hoogte een bijzonder initiatief voor en door vrijwilligers ontstaan, het project Schuldenvrije Hoogte. Vanuit het nationale programma Groningen (NPG) wordt er budget beschikbaar gesteld om dit initiatief verder te ontwikkelen.

In de komende periode werken we verder aan een meer integrale aanpak van schulden. Hierover kan ik een volgende keer meer informatie geven.

Gezondheid

Uiteraard is dit een onderwerp dat nu tijdens corona extra veel aandacht krijgt. De GGD's maken overuren om zoveel mogelijk mensen te kunnen testen. Momenteel zien we ook in onze gemeente het aantal positief geteste mensen oplopen. Daarnaast is de GGD ook druk bezig met de bekende vaccinatieprogramma's en de jeugdgezondheidszorg op scholen en in wijken en buurten.

Een betere gezondheidssituatie hangt nauw samen met de gekozen leefstijl. Daarom zetten we volop in op preventie. Samen met enkele andere gemeenten in de regio en de provincie werken we aan de totstandkoming van een Regionaal Preventie Akkoord, dat lokaal zal uitmonden in een Lokaal Preventie Akkoord. Hierin werken we samen met alle partners in de regio, wetenschappelijk, maatschappelijk en bestuurlijk.

Een ander bijzonder project is Kansrijke Start. Hierin werken we met alle partners in de medische en kraamzorg aan een zo goed mogelijke start - de eerste 1000 dagen - voor elke nieuwgeborene. Ik ben er trots op dat juist in deze regio de onderlinge samenwerking om dit belangrijke doel te halen erg sterk is en landelijk tot voorbeeld strekt.

Wijkvernieuwing

Sunny Selwerd is een mooi voorbeeld van de nieuwe integrale aanpak van wijkvernieuwing. Niet meer alleen de focus op fysieke zaken als woningrenovatie en nieuwbouw van woningen, maar vooral ook versterking van de sociale samenhang in buurten en wijken en een klimaatbestendige en groene (her)inrichting van de openbare ruimte. Om deze wijk in de toekomst duurzaam te verwarmen, wordt deze aangetakt bij het grote energieproject Warmtestad. Zulke grote trajecten kunnen we als gemeente natuurlijk niet alleen aanpakken, daarom is er de Regio Deal Groningen Noord met het Rijk, die hierin fors mee investeert. Met 'harde' maatregelen organiseren we daarmee 'zachte' effecten.

Wijkwethouder

Als Wijkwethouder Oost heb ik kennis gemaakt met vertegenwoordigers van de wijkraden en heb enkele bijzondere projecten als bv. De Oude Bieb in Lewenborg en Beijum bezocht. Het project Kansrijk Oost is een prachtig voorbeeld van *mobility mentoring*. Een manier van werken, waardoor mensen met grote afstand tot de arbeidsmarkt en met allerlei complexe achtergronden weer aan het werk komen. Deze (Amerikaanse) methodiek gaat uit van extra aandacht en ondersteuning en een 'buddy-systeem'. Het is een succesvolle methode en heeft al verschillende mensen geholpen om een nieuw en vol leven op te bouwen.

Vanwege corona en een bomvolle agenda is het nog niet gelukt om in Meerstad, de MEERdorpen en de overige dorpen op bezoek te gaan. Hopelijk gaat dit op korte termijn wel lukken.

Tot slot

Toen ik werd gevraagd om wethouder in Groningen te worden, was ik hierdoor best verrast en heb ik er lang en goed over nagedacht. Nu, na enkele maanden, moet ik zeggen dat ik echt heel blij ben dat ik deze stap heb gezet. De opgaven en uitdagingen in mijn portefeuilles zijn in Groningen enorm groot en urgent en het is me een eer, dat ik hieraan mijn bijdrage kan leveren. De samenwerking in het college en met medewerkers is prettig en ontspannen. Tevens fungeer ik sinds 1 september als locoburgemeester en ben ik regionaal voorzitter van verschillende overleggen.

Voor de komende periode staat er nog veel op stapel en ik hoop jullie daarover in een volgend bericht te informeren.

Portefeuille Glimina Chakor**Harmonisatie afvalbeleid:**

De gemeenteraad heeft besloten om het besluit over een nieuw afvalstelsel uit te stellen. Dat betekent dat inwoners voorlopig een vast bedrag per jaar blijven betalen, Haren zal van een variabel tarief terug gaan naar een vast tarief. Verschillende partijen (ook GroenLinks) hebben een motie ingediend en hierbij dragen ze het college op om onderzoek te doen naar een systeem per kilo voor kliko's. De taak is nu om dit onderzoek spoedig te starten, zodat het debat over het afvalbeleid volgend jaar weer kan starten. De huidige kwijscheldingsregeling Groningen oud is verruimd door de periode van gedeeltelijke kwijschelding te verkorten is van 5 jaar naar 3 jaar, een lang gekoesterd wens van GroenLinks.

Drafbaan:

Al enige tijd zijn we in gesprek over de toekomst van de Drafbaan. Woensdag 9 september 2020 heeft de raad een besluit genomen n.a.v. het voorstel om te stoppen met de drafbaan en tot een verdere uitwerking te komen van de Drafbaan als topevenemententerrein.

Door te investeren in betere stroom- en watervoorzieningen en door gebruik van diesgeneratoren te beperken maken we de drafbaan een van de groenste evenementenlocatie van het land.

Statushouders aan het werk

Het leek mij goed om te kijken hoe we kansrijke statushouders kunnen helpen richting scholing, integratie en werk. Geen lange beleidsstukken, maar gewoon integraal werken en samen een oplossing vinden. Dit heeft geresulteerd dat per 1 september tien statushouders starten aan een nieuw traject bij de gemeente Groningen. Het gaat om een ontwikkeltraject van een half jaar, met behoud van uitkering. Het uiteindelijke doel is om de statushouders te laten doorstromen richting regulier werk. Bij Stadsbeheer verrichten de deelnemers al naar gelang hun vaardigheden en belangstelling werkzaamheden bij het magazijn, de technische dienst, de groenvoorziening, het timmerbedrijf, in de afvalverwerking of bij de verkeersploeg. Het traject bouwt in fases op naar een werkweek van 40 uur. Dat is inclusief drie dagdelen inburgering die de statushouders volgen. Om aan te tonen dat de deelnemers daadwerkelijk vaardigheden hebben opgedaan, gaan zij op hun werkplek bij Stadsbeheer een praktijkverklaring halen. Na een half jaar wordt bekeken of de deelnemers kunnen doorstromen naar regulier werk.

Klimaatadaptatie:

Om de lokale gevolgen van klimaatverandering duidelijk te krijgen hebben we de [uitvoeringsagenda Klimaatbestendig Groningen 2020-2024](#) ontwikkeld en besproken met de gemeenteraad, inmiddels ook vastgesteld door de raad. Daarin wordt duidelijk gemaakt welke plekken in Groningen een onvoldoende scoren in de "klimaatstresstest", bijvoorbeeld omdat het er veel te warm wordt, maar ook omdat de straten blank komen te staan bij een hevige regenbui. Vervolgens worden de opties besproken om deze onvoldoendes aan te pakken: bijvoorbeeld door de straten groener te maken en meer bomen te planten.

Het groen zorgt voor verkoeling in de zomer en helpt water op te slaan bij grote regenbuien, zo sla je twee vliegen in één klap.

Naast de uitvoeringsagenda is het afgelopen jaar ook het [Groninger Water en Rioleringsplan](#) ontwikkeld voor 2020-2024, waarin klimaatadaptatie een kernthema is. Verder is het [Groenplan "Vitamine G"](#), ook afgelopen jaar ontwikkeld om de openbare ruimte snel te vergroenen, wat ook weer voor meer koelte en schaduw zorgt. Ook hebben we inwoners en organisaties gevraagd om tijdens inspraakprocedure hun idee mee te geven. We zijn nu bezig met de uitvoeringsagenda van het Groenplan, hierbij geven we ook uitvoering aan de ideeën van inwoners en organisaties. Ook is er een openingsbod met concrete maatregelen die we al gestart zijn of spoedig gaan starten. <https://gemeenteraad.groningen.nl/Documenten/Collegedebrieven/Concept-nota-Groenplan-Vitamine-G.pdf>

Programma klimaatadaptatie Groningen (eerder klimaatweek): De gemeente Groningen organiseert in samenwerking met de Akkoordpartners en het Global Center on Adaptation een programma Klimaatadaptatie Groningen vanaf mei 2020 tot en met januari 2021. Het programma sluit aan op de uitvoeringsagenda Klimaatbestendig Groningen en het groenplan "Vitamine G".

Het zwaartepunt van het programma ligt in de week van 19 – 24 januari 2021,

voorafgaand aan de Climate Adaptation Summit (CAS) die wordt georganiseerd door

het Ministerie van IenW. De summit zou op 22 oktober 2020 plaatsvinden maar is

door de uitbraak van COVID-19 verplaatst naar 25 januari 2021 en aangepast naar een voornamelijk online event. De Summit is bedoeld voor wereldleiders en wordt zoveel

mogelijk live gestreamd. Met het programma Klimaatadaptatie Groningen willen we bereiken dat: Groningen op de kaart wordt gezet als klimaatadaptieve regio waar gewerkt wordt aan klimaatadaptieve kennis en oplossingen en inwoners en met name jongeren, geïnspireerd en geënthousiasmeerd zijn raken om een bijdrage te leveren aan klimaatadaptatie.

Klimaatbestendig Euvelgunne:

Klimaatbestendig Euvelgunne is een pilotproject gericht op het verminderen van de overbelasting van het rioolstelsel in Groningen. Op het bedrijventerrein is nu bij vier bedrijven de afvoer van het regenwater afgekoppeld van het rioolsysteem. Daarmee wordt wateroverlast in onder andere de binnenstad van Groningen bij hevige regenval verminderd. (Het project is een samenwerking tussen de gemeente Groningen, Waterschap Hunze en Aa's, Waterschap Noorderzijlvest, Regio Groningen Assen, Bedrijvenvereniging Zuidoost, Hanzehogeschool Groningen en de deelnemende bedrijven). Bij de eerste vier bedrijven zijn de maatregelen inmiddels gereed. Bij de bedrijven BMN Bouwmaterialen, Salomon's Metalen, United Care Products en Perkin Elmer is in totaal ongeveer 40.000 m² verhard oppervlak afgekoppeld van het rioolsysteem. Dat is circa 25 % van de totale benodigde behoefte. Er wordt gezamenlijk ruim 38.000 m³ regenwater per jaar uit het riool gehouden.

Manifest van de Natuur en Milieufederatie Groningen ondertekend!

Het manifest roept op tot versterking van natuur en landschap in de gemeente.

Door het ondertekenen van het Groenmanifest Groningen onderschrijven de gemeente Groningen en de natuur- en landschapsorganisaties de urgentie om met een tien punten aan de slag te gaan. Centraal staan biodiversiteitsherstel, klimaatadaptatie, de inpassing van energietransitie en natuur inclusief bouwen. Samen gaan we werken aan een betere regie, onderlinge afstemming en adequate communicatie bij ingrepen in het groen. Bewoners worden beter betrokken bij gebiedsprocessen en krijgen meer kansen om zelf aan de slag te gaan.

Stadsbeheer emissievrij

De komende vijf jaar vervangt de gemeente Groningen de 128 dienstvoertuigen voor een elektrische variant. Hiervoor komen er 74 'slimme' laadpalen bij de gemeentelijke panden. Door elektrisch te rijden wordt 3.725 ton minder CO₂ per jaar uitgestoten. Daarnaast wordt fors bespaard op brandstof- en onderhoudskosten, waardoor elektrisch rijden voordeliger is dan rijden op groengas en GTL. Onze ambitie is een schone, prettige en gezonde stad. Daar hoort een emissievrije binnenstad in 2025 bij. Om schoon en CO₂-vrij te rijden, zetten wij het eigen wagenpark de komende jaren om naar emissievrije voertuigen.

Verantwoording Philip Broeksma

Verkeer

Een belangrijk document dat we volgend jaar klaar willen hebben is de **mobiliteitsvisie**. Eigenlijk de bredere versie van een verkeerscirculatieplan, want het gaat ook over het voorkomen van mobiliteit en beïnvloeding van gedrag. We willen de fietser en voetganger op één, vervolgens het openbaar vervoer en dan ook goed kijken welke plek de auto kan krijgen. Alles in samenhang, want als we mensen uit de auto in het openbaar vervoer willen, dan moet het OV dat wel aankunnen. Uit de analyse zal verder o.a. naar voren komen of en op welke wijze een verbinding in de Oosterhamrikzone noodzakelijk is. Fietsen moet natuurlijk het belangrijkste zijn binnen de stad, maar moet ook belangrijker worden van en naar de stad. Met de elektrische fiets zijn de forenzenafstanden groter geworden, en we zetten daarom in op goede doorfietsroutes. In 2021 hopen we dat zo'n snelle route tussen Winsum en de stad gerealiseerd zal zijn. Naast de fiets geven we ook aandacht aan wandelen als manier om van A naar B te geraken.

Veel aandacht gaat uit naar de vervanging van de **Paddepoelsterbrug** en de **Gerrit Krolbrug**. Bij beide projecten is de betrokkenheid van burgers enorm, heel mooi om te ervaren. Met Rijkswaterstaat voeren de provincie (Fleur Gräper) en ik het gesprek om de bruggen zo aan te laten leggen dat het goed en veilig is voor de fietsers en andere gebruikers, goed in de omgeving past en uiteraard ook veilig is voor de scheepvaart.

Onlangs heeft het college een brief naar de raad gestuurd over het invoeren van **betaald parkeren** in een (veel) groter gebied in de stad. Afhankelijk van de gedachtevorming in de raad komt het college dan later met een voorstel hoe het precies eruit gaat zien. Idee is dat door het invoeren van betaald parkeren vooral de forenzen zullen uitwijken naar de P+R plaatsen die daarvoor bedoeld zijn, en dat er daardoor parkeerplekken over zullen blijven - en met die herwonnen openbare ruimte kan dan vervolgens iets leuks gedaan worden in overleg met de buurt: een paar bomen, een speelplek, etc.

Ook heeft het college een brief gestuurd over het **weren van vervuilende brommers en scooters** uit de binnenstad. Via het instellen van een zogeheten gezondheidszone is dat mogelijk. Hiermee wordt de motie van D66 (samen met o.a. GroenLinks) uitgevoerd. Het idee is dat zo'n verbod in 2022 ingaat: niet meer naast zo'n scooter bij het stoplicht, of het geraas langs het terrasje waar je net zit.

We werken ook hard om in het komend jaar een paar mooie projecten af te ronden: de grote nieuwe **fietsenstalling** onder de voormalige V&D, het **busknooppunt** bij UMCG noord, **fietsstraat** Helperzoom Noord, verbeteren **sociale veiligheid** van de tunneltjes onder Ring West, veel meer **laadpalen** voor elektrische auto's, allerlei **verkeersveiligheidsprojecten**, etc.

Tot slot nog de hoop dat er positieve besluitvorming komt over de **Lelylijn** - al is het onzeker wanneer dat zal zijn. Het Nationaal Groeifonds zou een goede mogelijkheid kunnen zijn om dit project te financieren, maar zeker is niets. Sterk gewenst, omdat de Randstad en Groningen beter en sneller verbonden zijn, en als de lijn doorgetrokken wordt naar Hamburg/Kopenhagen kan dat ook nog eens vliegverkeer vanaf Amsterdam vervangen.

Energietransitie

Samen met Grunneger Power en de Natuur- en Milieufederatie zijn we al geruime tijd bezig met de verkenning naar de mogelijkheid van de plaatsing van **windturbines** binnen de gemeente. De locaties Hoogkerk-west en Roodehaan/Engelbert zijn daarvoor al eerder in beeld gekomen. Met de bewoners worden intensieve gesprekken gevoerd, waarbij aangegeven wordt positief te staan tegenover de noodzaak van de energietransitie maar dat er grote twijfels zijn en ook weerstand. Het onderzoek naar de technische en financiële haalbaarheid is grotendeels afgerond, we verdiepen nu het onderzoek naar de ecologische effecten (we willen alle seizoenen in beeld hebben) en de participatie van de direct omwonenden: op welke wijze kan dat plaatsvinden, en wat heeft de omgeving er aan. Door het diepgaande onderzoek en de vele gesprekken willen we de raad in de positie brengen een afgewogen oordeel te kunnen geven. Anders dan bij veel andere windprojecten zijn deze gronden in het bezit van de gemeente, dus zullen winsten niet afvloeien naar een obscuur buitenland of projectontwikkelaar maar blijven we daar zelf over beschikken.

In de polder Lageland/Meerstad-Noord zijn we een vergelijkbaar proces gestart, ook op gronden van de gemeente, dus kunnen we zelf de regie voeren. Hier gaat het om de realisatie van een groot **zonnepark**, op de plaats waar eerst nieuwbouw van Meerstad was gepland. In plaats van huizen dus nu zonnepanelen. Hoe nuttig de opwek van duurzame energie ook is, een zorgvuldig proces waarbij de bewoners hun wensen en zorgen kunnen delen en mee kunnen denken, een plek aan tafel hebben is van het grootste belang. We willen een ecologisch verantwoorde inpassing. Bij zonnepark Vierverlaten hebben we daar goede ervaringen mee.

Zowel de windturbines als het zonnepark vinden hun oorsprong in onze ambitie voor een **CO2 neutrale gemeente in 2035**. Om die ambitie te kunnen realiseren is veel geld nodig. Dat moet ook nog eens in een korte tijd, want we willen energiearmoede voorkomen: bij stijgende energieprijzen is het van belang dat vooral de kwetsbare huurders en woningbezitters hun energierekening kunnen beteugelen door isolatie en de overgang naar duurzame energie. We zijn in gesprek met zowel het Rijk als de Europese Unie voor juridische mogelijkheden maar vooral ook financiën om e.e.a. snel te kunnen realiseren.

Onlangs is Warmtestad gestart met de uitrol van het **warmtenet** in Selwerd. De energietransitie hier is mede de motor geweest van de wijkvernieuwing. Onder de naam Sunny Selwerd is met bewoners intensief gesproken over hun wensen voor de herinrichting van hun wijk. In Paddepoel was de aanleg van het warmtenet al eerder begonnen, en zo zullen er binnenkort al enkele duizenden woningen in onze gemeente van het gas af zijn.

Haren

Naast wethouder Verkeer en Energie ben ik ook gebiedswethouder van de voormalige gemeente Haren. In september vond de aftrap plaats van het project **De Groene Parel**, waarbij alle inwoners van de dorpen in het gebied ideeën kunnen aandragen over wat zij in hun gebied gerealiseerd zouden willen hebben. Dit gebeurt voor het eerst in deze omvang, en biedt de mogelijkheid voor oud en zeker ook jong hun stem te laten horen. Voor de beste ideeën is een budget van in totaal €35.000 beschikbaar. Zie ook www.stemvan.groningen.nl.
